

24.oktober 2016

EM2016/117

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2016 om ændring af strukturreform af den kommunale sektor.

(Formand for Naalakkersuisut)

Vi vil hermed komme med en udtalelse om Naalakkersuisuts oplæg om Qaasuitsup kommuneas deling i to kommuner.

Qaasuitsup kommunea har kommet med en udtalelse om en omstrukturering de kommunaleopgaver og har ønsket at kommunen deles op i to, og sagen er nu kommet til Inatsisartut som så skal tage stiling.

Borgerne ønsker en bedre service end der er idag, især med hensyn til forvaltningernes og de sociale områdes serviceydelser, og det er en problematisk situation, som skal løses for at forbedre borgernes ønske om ændring af den service der ydes.

Det er forståeligt fordi borgerene oplyser at der kan gå mange dage og til tider mange måneder før de får respons på deres henvendelser, og disse kan ikke accepteres og bør ændres.

For offentlig service er underlagt lovgivning, og lovgivning skal følges i servicering af befolkningen.

På det grundlag er det ikke så mærkeligt at borgerne i Qaasuitsup kommunea ønsker en forbedring af det service der praktiseres idag.

Borgerne i Qaasuitsup kommunea ønsker en bedre service og ønsker at kommunen deles i to eller tre kommuner.

Med hensyn til en deling af Qaasuitsup kommunea mener vi i Partii Naleraq, at en deling med Qaanaaq, Upernavik og Uummannaq som det ene og Kangaatsiaq, Qasigiannnguit, Ilulissat, Qeqertarsuaq og Asiaat som den anden kommune er oplagt.

Vi er selvfølgelig åbne overfor at snakke om hvis der en ønskes en anden struktur, såfremt der vil ske en forbedring af de kommunale service ydelser. Vi kan ikke vedblive at være standhaftige, såfremt der fremlægges en rationelt og billigst forslag, og vi skal medvirke til at denne proces udføres med omhu, og se på hvilke fejlvurderinger vi har lavet og lære fra det.

Det er vores opgave at sikre at kommunerne bliver økonomisk så stærke som muligt.

Vi vil støtte op om en udmelding om at der ikke vil blive kommunal valg på grundlag af Qaasuitsup kommuneas deling, og at den nuværende kommunalbestyrelse vil fortsætte indtil den 31.dec 2017. Såfremt det besluttes dele Qaasuitsup kommunea i to kommuner, støtter vi en valg af to overgangsudvalg, og hvis

det bliver nødvendigt er det med tre udvalg, og vi er rede til at diskutere det og vil i den anledning påpege at vi skal være varsomme.

Vi skal påpege at vi ikke laver en omstrukturering kommunerne, der bliver for dyr for samfundet, og det skal vi passe på, fordi meromkostninger ved en omstrukturering vil blive hentet fra midler, som egentlig skulle bruges til service, og det er borgerne selv, der skal betale dem.

Vi har behov for midler til udvikling af erhvervstiltag og kommunerne har ligeledes brug for disse titag. Det vil sige at en opdelings proces, serviceydelser, den daglige drift og anlægsopgaverne vil i den nærmeste fremtid blive finansieret af borgerne.

Vi kan ikke komme uden om at vi igen vil se at kommunerne i yderdistrikterne vil komme med et udspil om et højere skatteprocent.

Borgerservice i den kommunale sektor vil blive finansieret af borgerne gennem skatteindtægter, og det vil selvfølgelig være gældende for de borgere, hvis kommune deles op, da det er borgerne der betaler for det i sidste ende.

Betaling af serviceydelser vil højst sandsynligt også blive højere, og sociale ydelser vil nok blive takseret i henhold til kommunens økonomiske formåen, og det er selvfølgelig ikke det som borgerne ønsker, og det er ikke til at komme uden om hvis vi laver en dyr omstrukturering, fordi vi kan ikke generere nye midler til formålet.

Det er ikke vores hensigt at serviceydelserne skal være dyrere, da det kun vil medføre at borgerne i kommunerne vil betale mere for dem, og hvis vi ikke lærer ud fra de fejltagelser vi har begået vil problemet bare videreføres .

Vi kan på Naalakkersuisuts oplæg se at de ikke har i sinde at være med til at betale for omkostningerne ved en opdeling af kommunen. Det bliver således kommunen selv, der skal betale for opdelingen, og hvis det bliver tilfældet vil de nye kommuner have en anstrengende opstartsfasen, og det ser vi ikke som en scenarie, der ikke er hensigtsmæssigt for borgerne, fordi vi ved at hvis processen skal lykkes, er det ikke til at komme uden om, at vi skal hjælpe hinanden.

Det er ikke forsvarligt at lade den kommune, der opdeles betale for hele processen, især fordi Nordgrønland er en af de områder, der samfundsmæssigt er de stærkeste økonomisk, og med hensyn til skatteindtægter, og derfor er det u hensigtsmæssigt at de skal tvinges til at betale for hele processen.

Hvis kommunen deles op i tre, vil blive en bekostelig affære for borgerne. Hvis pengene kun vil blive brugt til driften og nye omkostninger vil vi skulle forvente en ringere service.

Vi vil benytte anledningen til at gøre borgerne og Inatisartut lægge mærke til følgende:

Ønsker borgerne forringelser af servicen?

Ønsker borgerne at betale højere skatter?

Ønsker borgerne højere takster for institutionspladser?

Vil borgerne betale højere takster for renovation?

Vil borgerne acceptere lavere sociale ydelser?

Ønsker borgerne at der er mindre aktiviteter på anlægssektoren i de nye kommuner?

Kan borgerne acceptere dårligere veje?

Vil de acceptere at den service der ydes på det sociale område for de handicappede, de ældre og for børnene bliver ringere.

Hvis vi tager disse hensyn, kan vi ikke komme uden om at vi skal være yderst varsomme med en rationel beslutning.

Som vi kan læse, bliver det samlede kommunale bloktilskud til kommunerne ikke ændret væsentligt fra det tilskud som qaasuitsup kommunea modtager, og det er uanset om det bliver to kommuner eller tre kommuner, og det giver anledning til at være yderst påpasselig.

For andre kommuner vil ikke medfinansiere ønsket, og Naalakkersuisut har explicit meldt ud at der ikke kommer ekstra bevilling fra Naalakkersuisut.

Der vil blive mange nye stillinger, dertil vil kommunalbestyrelsen blive til to bestyrelser, der vil arbejde sig igennem en overgangs periode, og hvis det besluttes at der skal være to bestyrelser, vil det sammensættes af 32 medlemmer og hvis det besluttes at det deles op i tre, vil der være yderligere 17 medlemmer, og det vil medføre at der er hele 49 nye bestyrelsesmedlemmer i overgangsperioden. Og det bliver en bekostelig affære, som borgerne skal betale, og derfor skal være rationelle, hvis vi tænker på at opdele kommunen i tre, da det vil blive for dyrt i driftmønstre, og vi kan se at det vil medføre en stigning i skatterne.

Med denne udtalelse vil vi påpege, at vi alle skal være yderst påpasselige i denne beslutningsproces.

Vi er ikke i tvivl om at service overfor borgerne i qaasuitsup kommunea skal forbedres, og at afstanden til det lokale borger inddragelse er blevet for lang, som således har medført at det ikke er praktiseret, og derfor støtter vi borgernes egen ønske om mere inddragelse i lokale forhold.

Hans Enoksen